

## Zhodnotenie kvality vody v okresoch Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce za rok 2014

K 31.12.2014 evidujeme tieto vodovody :

- skupinový vodovod Nitra ktorý zásobuje spotrebiská : Nitra a Čechynce
- skupinový vodovod Nitra – Šaľa zásobuje spotrebiská Cabaj -Čápor, Mojmírovce, Ivanka pri Nitre, Lužianky, Svätoplukovo, Lehota, Branč, Veľké Zálužie, Jarok, Zbehy, Šaľa, Diakovce, Kráľová n/Váhom, Dlhá n/Váhom, Trnovec n/Váhom, Močenok a Horná Kráľová
- diaľkovod Gabčíkovo – zásobuje spotrebiská Vráble, Melek, Veľké a Malé Chyndice, Telince, Nová Ves nad Žitavou, Tajná, Čifáre, Žitavce, Lúčnica nad Žitavou, Paňa, Vinodol, Klasov, Vieska n/Žitavou, Slepčany, Tesárske Mlyňany, Čierne Kľačany, Volkovce, Choča, Beladice, Čaradice, Sľažany, Zlaté Moravce, Veľčice, Zlatno, Nemčiňany, Topoľčianky, Žitavany, Tekovské Nemce, Červený Hrádok, Malé a Veľké Vozokany, Nevidzany, Selice, Vlčany, Neded, Žihárec a Tešedíkovo, Veľký a Malý Cetín
- skupinový vodovod Koliňany – zásobuje spotrebiská Koliňany, Host'ová, Dolné Obdokovce, Čeladice, Golianovo, Malý a Veľký Lapáš, Babindol
- skupinový vodovod Radošina – Veľké Ripňany zásobuje spotrebiská Kapince, Malé Zálužie
- Ponitriansky skupinový vodovod – zásobuje spotrebiská Výčapy-Opatovce, Ľudovítová, Čakajovce, Nitrianske Hrnčiarovce, Horné a Dolné Lefantovce
- vodovody zásobované z vlastných vodných zdrojov v obciach Alekšince, Štefanovičová, Nové Sady, Nitra – mestská časť Drážovce, Lukáčovce, Podhorany, ktorý v súčasnosti zásobuje aj obec Bádice, Veľká Dolina, Poľný Kesov, Jelenec, Rumanová, Báb, Žirany, Rišňovce, Pohranice, Štitáre, Hruboňovo, ktorý zásobuje aj obec Šurianky, Nové Sady - Sila, ktorý zásobuje aj obec Čab, Hostie, Mankovce, Jedľové Kostol'any, Lovce, Machulince, Martin nad Žitavou, Skýcov, Obyce, z časti obec Topoľčianky a Hájske.

Pre vodárenské účely sú vo všetkých troch okresoch využívané len zdroje podzemných vôd väčšinou v správe ZsVS a.s, Nitra OZ Nitra, ZsVs OZ Galanta, ZsVS OZ Topoľčany. Prevádzku vodovodov zabezpečujú pre obce tiež Ekostaving Nitra, spoločnosť Cedron s.r.o.

Mojmírovce, Novostav, v 1 prípade – obec Dolné Obdokovce. V úprave a dezinfekcii vody neboli oproti minulému roku zaznamenané zmeny.

V okrese Nitra bolo v roku 2014 z celkového počtu obyvateľov okresu 161 181 z verejných vodovodov zásobovaných 147 159 obyvateľov, čo je 91,30 %. Konštatuje sa mierny nárast zásobovaných obyvateľov oproti minulému roku o 0,33 %.

V uplynulom roku v okrese Nitra boli dané záväzné stanoviská či už k umiestneniu stavieb alebo kolaudácií stavieb týkajúce sa rozšírenia a predĺženia už existujúcich vodovodných potrubí.

V okrese Šaľa v uplynulom roku nenastali v rámci zásobovania obyvateľov pitnou vodou zmeny oproti predchádzajúcemu obdobiu, nakoľko všetkých 13 obcí okresu Šaľa má vybudovaný verejný vodovod. Z celkového počtu obyvateľov okresu 52 938 je z verejného vodovodu a vlastného vodného zdroja v obci Hájske zásobovaných 51 764 obyvateľov, čo je 97,78 %. Prevádzkovateľom je ZsVS a.s. Nitra odštepny závod Galanta.

Okres Zlaté Moravce má zabezpečené zásobovanie obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov napojením obcí na diaľkovod Gabčíkovo a využívaním vlastných vodných zdrojov určených pre hromadné zásobovanie pitnou vodou. V roku 2014 bolo z celkového počtu obyvateľov okresu 41 409 zásobovaných z verejných vodovodov 35 364 obyvateľov, čo predstavuje 85,40 %. Prevádzkovateľom vodovodov je ZsVS a.s., Nitra, Vodostav Zlaté Moravce v obci Mankovce, OcÚ v obci Hostie a Štefan Bako – Bystrina, Zlaté Moravce. V uvedenom okrese boli dané záväzné stanoviská či už k umiestneniu stavieb alebo kolaudácií stavieb týkajúce sa rozšírenia a predĺženia už existujúcich vodovodných potrubí, taktiež bolo vydané záväzné stanovisko k možnosti využitia vrtu HGL 1 v obci Ladice z technologickej vody na vodu pitnú pre verejný vodovod obce Ladice..

## **1.2 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou verejnými vodovodmi**

V okrese Nitra z počtu obcí 62 majú verejný vodovod vybudovaný dve mestá, 57 obcí okresu, prímestská časť mesta Nitry – Drážovce a časť obce Nové Sady – Sila, čo činí 98,3 %. Verejný vodovod nie je vybudovaný v obci Jelšovce, kde žije 1011 obyvateľov.

- Zdravotná bezchybnosť:

Z tabuľkového prehľadu 1.2 a 1.3 je možné konštatovať, že v rámci hodnotenia kvality vody dodávanej verejnými vodovodmi v obciach a mestách okresu Nitra v roku 2014 bolo v rámci monitoringu odobratých a vyšetrených 171 vzoriek, z toho 23 vzoriek vykazovalo nevyhovujúcu kvalitu vody, čo predstavuje 13,45 % (v 13 prípadoch boli

prekročené limity fyzikálno - chemických ukazovateľov a v 10-tich prípadoch v mikrobiologických ukazovateľoch), v rámci ŠZD bolo odobratých a vyšetrených 29 vzoriek, z toho 5 vzoriek vykazovalo nevyhovujúcu kvalitu, čo predstavuje 17,24 % závadnosť (v 1 prípade boli prekročené limity fyzikálno-chemických ukazovateľov a v 4 prípadoch v mikrobiologických ukazovateľoch).

V okrese Šaľa má vybudovaný verejný vodovod jedno mesto a 12 obcí okresu, čo predstavuje 100 %.

- Zdravotná bezchybnosť:

Z tabuľkového prehľadu 1.2 a 1.3 v rámci hodnotenia kvality vody dodávanej verejnými vodovodmi v obciach a meste okresu Šaľa je možné konštatovať, že v roku 2014 v rámci monitoringu bolo odobratých a vyšetrených 33 vzoriek vôd, z toho 3 vzorky vykazovali nevyhovujúcu kvalitu, čo predstavuje 9,09 % (v 1 vzorke boli prekročené limity fyzikálnych a chemických ukazovateľov a v 2 vzorkách v mikrobiologických ukazovateľov). V rámci ŠZD bolo odobratých a vyšetrených 15 vzoriek vôd, z toho 6 vzoriek vykazovalo nevyhovujúcu kvalitu vody, čo predstavuje 40 % (ide o prekročenie limitov len u mikrobiologických a biologických ukazovateľoch).

V okrese Zlaté Moravce z počtu obcí okresu 33 má verejný vodovod vybudovaných jedno mesto a 28 obcí, čo činí 87,9 %. Vodovod nemajú vybudovaný v obciach Host'ovce, Ladice, Kostol'any pod Tribečom a Neverice, v ktorých žije spolu 2 545 obyvateľov.

- Zdravotná bezchybnosť:

Z tabuľkového prehľadu 1.2 a 1.3 v rámci hodnotenia kvality vody dodávanej verejnými vodovodmi v obciach a meste okresu Zlaté Moravce je možné konštatovať, že v roku 2014 v rámci monitoringu bolo odobratých a vyšetrených 84 vzoriek vôd, z toho 8 vzoriek vykazovalo nevyhovujúcu kvalitu vody, čo činí 9,52 % závadnosť (3 vzorky vykazovali prekročenie limitu u fyzikálnych a chemických ukazovateľoch a 7 vzoriek u mikrobiologických ukazovateľoch). V rámci ŠZD boli odobraté a vyšetrené 4 vzorky vôd, z toho 1 vzorka vykazovala nevyhovujúcu kvalitu a to po stránke fyzikálno-chemickej.

Počas roku 2014 nebola ani v jednom okrese zaznamenaná dlhodobá nevyhovujúca kvalita vody dodávaná z verejných vodovodov, v okrese Zlaté Moravce v obci Hostie boli v mesiaci jún prevádzkovateľom ver.vodovodu oznámené výpadky v dodávke vody, z dôvodu sucha a zvýšenej spotreby vody odberateľmi. Prevádzkovateľ zabezpečil náhradné zásobovanie obyvateľov pitnou vodou formou dovážania pitnej vody do vodojemu z verejného vodovodu obce Topoľčianky cisternou a pracovníkmi Západoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s. OZ Nitra. Z nášho podnetu bol o tejto situácii informovaný aj Okresný úrad životného

prostredia, odbor starostlivosti o životné prostredie v Zlatých Moravciach. RÚVZ v tom čase vykonával zvýšený zdravotný dozor (odbery spojené s lab. overením kvality vody - nebola zistená zhoršená kvalita vody). Na základe vzniknutej situácie v spolupráci s OÚ Zlaté Moravce a prevádzkovateľom vodovodu bol RÚVZ požiadaný o vydanie záväzného stanoviska k územnému konaniu stavby „Topoľčianky – Hostie, prívod vody“. V súvislosti s touto situáciou nebolo hlásené poškodenie zdravia užívateľov pitnej vody v obci Hostie.

### **1.2.1 Výnimky udelené na používanie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality pitnej vody**

V roku 2014 nebola ani v jednom prípade udelená výnimka na používanie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity ukazovateľov kvality vody.

### **1.3 Zhodnotenie zásobovania pitnou vodou z hygienicky významných individuálnych vodovodov a verejných studní**

Kvalita vody z verejných vodných zdrojov bola sledovaná jednak v obciach, v ktorých zatiaľ nie je vybudovaný verejný vodovod, jednak zo zdrojov, ktoré sú obyvateľmi v značnej miere využívané na pitné účely. V roku 2014 bola v okrese Nitra vykonaná kontrola a odber vzoriek z prameňov nachádzajúcich sa v mestskej časti Nitra-Zobor, v obci Nová Ves nad Žitavou, zo studničky v obci Horné Lefantovce a vrtanej studne autokempingu Remitáž v obci Jelenec. Celkovo bolo odobratých 12 vzoriek, z ktorých 10 vzoriek vykazovalo nevyhovujúcu kvalitu vody najmä po stránke mikrobiologickej. V prípade nevyhovujúcej kvality vody po stránke chemickej išlo o prekročenie medznej hodnoty v ukazovateli: dusičnany. V hodnotenom období neboli zistené u týchto zdrojov iné závažné nedostatky. Nakoľko v okrese je obec, kde obyvatelia využívajú aj individuálne zdroje pre zásobovanie vodou, bez sledovania ich počtu nie je možné určiť % takto zásobovaných obyvateľov.

V okrese Šaľa evidujeme 21 verejných vodných zdrojov. Jedná sa o artézske studne v meste Šaľa, v obci Tešedíkovo, Žihárec, Dlhá nad Váhom, Vlčany, Selice, Trnovec nad Váhom, Močenok, Diakovce, Neded a Kráľová nad Váhom. V roku 2014 bolo odobratých a vyšetrených 11 vzoriek, z toho 2 vzorky vykazovali prekročenie limitu v chemických ukazovateľoch ako mangán, železo, farba a absorbancia. Na uvedenú skutočnosť bol prevádzkovateľ upozornený listom s požiadavkou označenia art. studní na ul. Dolná a na Námestí sv. Trojice nápisom nepitná voda. Vykonaným ŠZD bolo zistené, že uvedené

art.studne sú označené nápisom voda nepitná. Vzhľadom k tomu, že vo všetkých obciach okresu Šaľa je verejný vodovod, nie je sledovaný počet obyvateľov využívajúcich verejné studne.

V okrese Zlaté Moravce v roku 2014 bola vykonaná kontrola verejných vodných zdrojov a to prameňov v obci Kostolany pod Tribečom – Vaškopecký I. a II., Barinská, v obci Hostie a Ladice, vrtanej studne rekreačného zariadenia Jedliny a vrtanej studne Arboréta Mlyňany – Vieska nad Žitavou. Celkovo bolo odobratých 10 vzoriek, z toho 5 vzoriek vykazovalo prekročenie limitu v mikrobiologických ukazovateľoch. Nakoľko v okrese sú obce, kde obyvatelia využívajú aj individuálne zdroje pre zásobovanie vodou, bez sledovania ich počtu nie je možné určiť % takto zásobovaných obyvateľov.

RÚVZ vydal záväzné stanovisko k možnosti využitia vrtu HGN1 v obci Neverice na pitné účely 16 b.j., taktiež vydal záväzné stanovisko k možnosti využitia dvoch vrtov pre zásobovanie lesovní Štátnych lesov pitnou vodou.

#### **1.4 Zhodnotenie monitoringu a štátneho zdravotného dozoru nad hromadným zásobovaním pitnou vodou**

##### **Monitoring**

U verejných vodovodov bol v priebehu roka 2014 vykonávaný preverovací a kontrolný monitoring kvality pitnej vody v súlade s vypracovaným harmonogramom kontroly kvality vody z verejných vodovodov v mestách a obciach okresu Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce v zmysle Nariadenia vlády SR č. č.354/2006 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu v znení nariadenia vlády č. 496/2010 Z.z. rozborom v rozsahu vyšetrení, ktoré zabezpečuje odbor laboratórnych činností RÚVZ so sídlom v Nitre.

V roku 2014 bolo v uvedených okresoch odobratých spolu 288 vzoriek, *výsledky kvality vody sú zrejmé podľa jednotlivých okresov z tab. č. 1.2.*

Údaje z monitoringu pitnej vody verejných vodovodov boli počas roka spracovávané v Informačnom systéme o pitnej vode.

##### **Štátny zdravotný dozor**

V opodstatnených prípadoch sa v roku 2014 vykonával cielene štátny zdravotný dozor v rámci šetrenia oznámení obyvateľov, mimoriadnych situácií a pod.. Laboratórne analýzy boli vykonávané v rozsahu minimálneho rozboru. V rámci výkonu ŠZD boli odobraté vzorky vôd z odberného miesta Reštaurácia Lipa v meste Šaľa. Opakovane bolo konštatované

prekročenie medznej hodnoty v mikrobiologických ukazovateľoch : kultivovateľné mikroorganizmy pri 37 °C a pri 22 °C. Pravdepodobným zdrojom znečistenia bolo zariadenie, ktoré prevádzkovateľ reštaurácie Lipa používal na úpravu vody. O vzniknutej situácii bol informovaný prevádzkovateľ reštaurácie s požiadavkou vykonať nápravné opatrenia na zabezpečenie vyhovujúcej kvality vody. Po vykonaných nápravných opatreniach bola následne preukázaná vyhovujúca kvalita vody. V rámci ŠZD bolo vo všetkých troch okresoch odobratých 48 vzoriek.

*Výsledky kvality vody za jednotlivé okresy sú zrejmé z tab. č. 1.3.*

### **1.5 Zhodnotenie prevádzkovej kontroly kvality pitnej vody**

Prevádzkovú kontrolu kvality vody zabezpečovanú prevádzkovateľom vodovodov Západoslovenská vodárenská spoločnosť a. s. Nitra možno hodnotiť dobre. Schválený harmonogram odberov vzoriek vôd prerokovaný na spoločnom rokovaní na RÚVZ bol dodržiavaný a výsledky sledovania kvality vody boli pre informáciu RÚVZ Nitra priebežne doručované, taktiež spolupráca s ostatnými prevádzkovateľmi je na dobrej úrovni.

V okrese Šaľa prevádzkovú kontrolu kvality vody z verejných vodovodov zabezpečuje Západoslovenská vodárenská spoločnosť OZ Galanta so sídlom v Šali podľa spracovaného harmonogramu, ktorý bol prerokovaný na spoločnom rokovaní na RÚVZ Nitra. U vodovodov Hájske, Močenok a Horná Kráľová túto činnosť vykonáva Západoslovenská vodárenská spoločnosť a.s., OZ Nitra. Výsledky sledovania o kvalite vody sú pre informáciu RÚVZ Nitra priebežne doručované.

Prevádzku vodovodov v okrese Zlaté Moravce taktiež zabezpečuje Západoslovenská vodárenská spoločnosť a.s., OZ Nitra, Štefan Bako – Bystrina, Zlaté Moravce, v obci Hostie prevádzku zabezpečujú odborní pracovníci, u vodovodu Mankovce je prevádzkovateľom Vodostav Zlaté Moravce. Ich prevádzková kontrola kvality vody je riešená formou objednávok. Rozsah a početnosť vyšetrení je v súlade s platnou legislatívou.

### **1.6 Zhodnotenie dôsledkov nevyhovujúcej kvality pitnej vody na zdravie obyvateľstva**

V roku 2014 neboli zaznamenané dôsledky nevyhovujúcej kvality pitnej vody na zdravie obyvateľov a ani nebolo z okresov Nitra, Šaľa a Zlaté Moravce hlásené ochorenie na alimentárnu dusičnanovú methemoglobinémiu.

